

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisten äänenkannattaja ilmestys Astoriassa, Ore., joka tiistai The Western Workmen's Pub. Society'n kustantamana.

Tilauhinnot Yhdysvaltoihin: 1 vuosikerta \$1.75; puoli vuotta \$1.00.

Canadaan ja Suomeen: 1 vuosikerta \$2.00; puoli vuotta \$1.15.

Postiosote: Toveritar, Box 99, Astoria, Oregon.

Entered as second-class matter July 18, 1911, at the Postoffice at Astoria, Ore., under the Act of March 3, 1879.

TOVERITAR
(The Woman Comrade)

Subscription rates in the United States
One year \$1.75; Six months \$1.00.
In Canada and Finland: One year \$2.00; Six months \$1.15.

Toimitus:
ANNA LEPPÄNEN,
P. O. Box 99, Astoria, Oregon.

Epistola naisille

Se vanha katsomus, että koti on naisen valtakunta, jossa hän hallitsee lempelistä ja ymmärtäväisesti valmistuen hauskunutta ja lepoa työstä väsyneelle miehelle, häipyi yhä enemmän ja enemmän kylmän todellisuuden tieltä. Porvarilehtien kirjoittajat käsitellessään yhteiskunnallisia kysymyksiä valittavat "kotirunouden" häviöstä ja syyttävät työväen liikettä, joka heidän mieltänsä mukaan on perinnöllisenä aiheena kalkkean pahaa.

Mutta sillä välin kun nämä naiset ja herrat tuudittavat omaantuntoaan nollla todellisudessa arvoja vailla olevilla fransella, voimme me tarkastaa varsinaista elämää sellaisena kuin se ilmenee kapitalistisessa yhteiskunnassa, jossa elämme. Kaikki selkät huomioon ottaen käy selvälle ettei ainakaan työväenliikelle ole syytä kodin hajoamiseen, tai perhe-elämän häiriintymiseen, vaan juuri näiden porvarillisten kirjailijain niin suuresti ylistämä kapitalistinen tuotantotapa.

Taistelija

Kirj. V. Knjasev.
Suomennos "Toverittarelle".
(Jatk.)

Volodarski tehtaissa.

Pietari näki nälkää. Taudit riehuivat ja ihmisiä kuoli. Pietari saattoi joka hetki odottaa kuolon iskuja pohjoisesta — Valkeasaaresta tahi lännestä — Jamburgista. Kummassakin paikassa olivat valmiina vallankumouksen kuristajat, saksalaisten kenraalien joukkio. Etelä oli eristetty autio ja nälkäinen. Pohjoisosa uhkasi myöskin tulla eristetyksi.

Pietarin vallankumouksellinen köyhälistö, jonka rivejä edelliset taistelut ja työvelvollisuudet olivat jo harventaneet, alkoi horjumaan ja antautumaan. Sen pyydystämisen ja kiinnisaamisen kapitalistisiin ja sosialistisoihtelijain ansioihin oli helppoa. Erittäin helppoa!

Se olisi ollut enemmänkin kuin helppoa, jolle sen elämää, valtaa, vapautta, jotka olivat sen rikkautta, olisi seisonet puolustamassa sellaiset taistelijat, vallankumousmiehet, jotka olivat itse työläisistä lähteneet ja vallankumouksellisia hengeltään, kuten toveri Volodarski.

Hän hajotti petturimaisten konnanjuontien verkot kuin hämähäkin verkot. Valaisi tosisekkin ja taapahtumain ristiriitojen sekasortoa, ja saattoi aikaan yhtenäisyyden ja järjestyksen.

Ne, jolle oli tarpeellista saattaa työväestön mielekäs sekaviksi voidakseen sen jälkeen varmemmin orjuuttaa sen heidät, nämä henkilöt — menshevikit, oboronsit ja sosialivallankumoukselliset — eivät voineet jättää henkiin henkilöä, joka oli paljastanut heidän konnan juonensa ja petturutensa.

Seuraavan päivän vaalien tulokset

Sitä mukaa kuin teollisuus kehittyi, vuttua niin hyvät palkkoja, että ne riittäisivät perheen huolenpitoon, että ne työlliset, jotka tahtovat lyhempää työaikaa jonka kautta voisivat omistaa joitakin hetkiä perhe-elämälleen ja kehittämislleen ovat syyllisiä korkeiden rikkoutumiseen? Eikö se paremmin nykyinen järjestelmä joka nylkee työläiset putipuuhaaksi korkeilla vuokrilla ja elintarvehinnolla? Eikö se ole tämä järjestelmä joka on painanut naisen tähän kurjista kurjimpaan asemaan? Eikö ne juuri ole nämä luonnottomat ja kehnot olosuhteet, jotka ovat syytä yhteiskunnalliseen kurjuuteen.

Mutta onhan nainen tarvittavat parannukset oloihinsa jo saavuttanut. Siihinhän on äänioikeus. — Silloinhan se on tasa-arvoinen yhteiskunnallisissa asioissa miehen kanssa ja onhan hän vapautettu aviollitonkin orjuudesta, sillä onhan tehty suuria parannuksia entiseen kiinteään avioliittoon m. m. muuttamalla se siviilivaihtoiksi. — "Tämä on meidän ansiota, tämä." Näin huutavat porvarinaisasiaanjajat. Työläisnaiset, kurttaamme kaikkia porvarinaisten hommia, ne ovat vaan innellia myönteisiä, jotka pysyvät tyhjinä lauselma meille työläisnaisille.

Naiset, vasta silloin on nainen tasa-arvoinen kun hän on siinä asemassa, että ottaa osaa yhteiskunnallisiin tehtäviin, täyttäen osavelvollisuutensa kuten kaikki muutkin yhteiskunnan jäsenet, joka tapahtuu vasta silloin kun kapitalistinen järjestelmä on kukistettu. Siihen päämäärään meidän on pyrittävä.

Siskot, perheenäidit! Niin kauan kuin te olette ulkopuolella työväen järjestöjen, niin kauan te vastustatte miestoverien toimia — ei teidän kurjien olosuhteisiin luojennusta tule. Järjestykää! Liittykää työväen yhdistyksiin miestoverien kanssa. Silloin tulette te vähitellen luottamaan työväen liikkeeseen ja toinen toiseenne. Järjestytyksen aate tempaa teidät mukaansa ja te tulette

osoittivat, että valituksi oli tullut 72 bolshevikia. O vasemmistolaisia sosialivallankumouksellista 4 sovitteijaa.

Se oli tulos työväen ystävien, sen väsymättömän ja valppaan puolustajan, köyhälistön vallankumouksen vahtisotilaan — Volodarskin — innokkasta työstä. Ja se oli tämä, joka ratkaisi hänen kohtalonsa. Saman päivän illalla Volodarski jo murhattiin!

Kuinka hänet murhattiin.

Ennen murhaansa hän oli juuri puhunut Nikolain rautatieläisten kokouksessa. Juuri-ikäinen olivat valmentuneet tuhansien känsäläisten käsiin taputukset vastaukseksi Volodarskin puheen loppusanoille:

"Eläköön työläisten ja talonpoikain valta! Eläköön työväen, talonpoikain ja puna-armeijalaisten edustajain neuvostojen valta!"

Juuri-ikäinen oli hän saavuttanut näiden päivien ehkä suurimman voiton herättämällä pussiselässä, keinotellijassa ja lahjusten otajassa lausua näiden kourissa nupuneen köyhälistöiläisen. Ja tästä kokouksesta hän kiiruhti toiseen kokoukseen — Aleksandrovskin konerakennustehtaaseen, joissa häntä odottelivat uudet tuhannet nälkiintyneet ja siitä syystä horjumaan alkaneet työläiset, jotka olivat hänen veljiensä.

Mutta häntä ei päästetty näiden veljiensä luo! Ei päästetty, sillä peijättiin! He olivat voimattomia taistelussaan valheella ja parjauksella voittamaan totuuden vapaan sanan. Sen vuoksi he katsoivat parhaaksi lyijyllä silpota hehkuvan, työväelle ja vallankumoukselle uskollisen sydämen, sulkea kuolon sinetillä rehellen ja hehkuvan puhujan suun.

Farforovajakadulla automobiliin ikkunaan kappeliin tuotaessa häisten johtajia vastaan tällä hetkellä oli hiin jo kuollut. Seuraavan päivän kella

amulla siirrettiin hänen ruumiinsa

Avonaisen ruumisarkun äärellä.

Automobiliin nostaessa oli Volodarski vielä hengissä mutta Semjanikovin tehtaan kappeliin tuotaessa häisten johtajia vastaan tällä hetkellä oli hiin jo kuollut. Seuraavan päivän kella

amulla siirrettiin hänen ruumiinsa

pien ymmärtämään että työväen taistelu on taistelua myöskin teidän vapauttamisesta.

Ja nuoret — nuoret tytöt! Teidän eheää, tulista innostusta työmme kaipa. Tulkaa mukaan! Uhratkaa nuori terve armonne siihen rakennustyöhön, jonka päämäärinä on koko ihmiskunnan vapaus.

Ja teille, jotka tietoisina tehtävistäne, atonastan huolettomuuden takia sivussa olette, ette saa enää vaieten syrjässä olla. Luokkamme kärsimys huutaa teitä, vaatii teitä uhrattumaan, julon suuren asian eteen, jonka eteen minkäänlainen uhraus ei liian suuri ole. Liittykää vallankumouksellisten työläisten armeijaan. Yhtykää kehityksenroihin. Harjoitakaamme itsekasvatustyötä sekä joukotasa että lukemalla kotona. Täten kasvaa meistä todellisia nais-sotureja tulevia alkjoja varten.

Muistakaa! Kaikki yritykset naisen vapauttamiseksi orjuudesta ja hänen tasa-arvoiseksi tekemisestä ovat ilman hänen omaa toimintaansa mahdottomat.

Impi Brusila.

Tuleeko naisen kehittää itseään yhtä paljon kuin miehenkin

Nimimerkki "Äiti" kirjoittaa Toveritarissa (No. 36) että onko oikein perheen äidiltä käydä kokouksissa ja muissa tilaisuuksissa, joissa hän voi saada tietoa luokkatäistelusta, johon minä puolestani vastaan, että perheen äidillä on oikeus itsensä kehittämiseen, vieläpä velvollisuuskin. Ja se mies, joka tämän estää, on luokkamoraaliton, jos kuinkakin pitää itseään tietoisena.

Sellaiset verukkeet, että kun mies on ollut päivän työssä, niin ei ole sovellasta hänen jäädä lasten luo kotiin, nimittäin jos lapset ovat äidin menolle esteenä, eivät ole päteviä. Jos ei isä voi olla joitakin iltajoja viikossa lastensa luona, niin on rikos

Toveri Volodarski astui ulos automobiliin lähtien etsiskelemään joitain työläisten järjestöjä. Mutta hän ei ehtinyt astua kymmentäkään askelta kun kuului laukauksia.

Sattumalta, nälkäis, aivan "sattumalta" osui "sattuneelle" pysähdyspaikalle joku oikeistolainen sosialivallankumouksellinen, jolla oli "sattumalta" mukanaan revolveri, patruunakäärö ja..... pommi..... pommi! Kukapa uskoi! Tuollaiseen "sattumaan."

Sanottiin, ettei murhaajalla ollut mitään valmista keskustelutehtävää, vaan että hän teki sen omalla vastuullaan. Kun ei enää jaksanut hillitä itseään, lähetyttyään Volodarskia, hän ensin haavoitti häntä lyhyen matkan päästä, jonka jälkeen hän astui aivan lähelle ampuen vielä kuusi kuulaa.

Vertuon tehtyään läksi murhaaja juoksemaan lähimmälle polkkikadulle, jossa hän hypäsi aidan yli kasvimaahan heittäen täältä pommin, jonka jälkeen hän edelleen hypäsi aidan toisella puolella olevalle hautausmaalle ammuskellen koko ajan jälkeensä.

Muutaman hetken päästä saapui murhapaikalle toveri Sinovjev mutta oli Volodarski silloin jo tiedottomana.

Päivää ennen marttyyrikuolemaansa oli Volodarski Pietarin Neuvoston istunnossa lausunut petturisocialistille: "Iskekää ensin vaalilipulla ja vasta sen jälkeen kuulalla!"

Vaalilipulla he eivät kyenneet iskemään, jonka vuoksi he laskivat liikkeelle ascensa: Kuula sydämeen saana nurkan takaa.

Automobiliin nostaessa oli Volodarski vielä hengissä mutta Semjanikovin tehtaan kappeliin tuotaessa häisten johtajia vastaan tällä hetkellä oli hiin jo kuollut. Seuraavan päivän kella

amulla siirrettiin hänen ruumiinsa

amulla siirrettiin hänen ruumiinsa

amulla siirrettiin hänen ruumiinsa

amulla siirrettiin hänen ruumiinsa